

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 292/2016-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. apríla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Ševčíkom, CSc., Nezábudková 22, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 0 Tp 7/2016-25 z 27. januára 2016 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2 Tpo 12/2016-35 z 8. februára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. marca 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej

len „listina“) uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) č. k. 0 Tp 7/2016-25 z 27. januára 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Tpo 12/2016-35 z 8. februára 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, národnej protidrogovej jednotky, 2. oddelenia [REDAKOVANÉ] sp. zn. PPZ-733/NKA-PZ-ZA-2015 zo 14. októbra 2015 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), b), c) a d) Trestného zákona.

Uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 34/2015 zo 16. októbra 2015 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Dňa 18. januára 2016 sťažovateľ podal Okresnej prokuratúre [REDAKOVANÉ] (ďalej len „okresná prokuratúra“) žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu a zároveň žiadal o nahradenie väzby zárukou dôveryhodnej osoby, dohľadom probačného a mediačného úradníka a písomným sľubom. Keďže prokurátor okresnej prokuratúry žiadosti sťažovateľa nevyhovel, predložil ju okresnému súdu. Napadnutým uznesením okresného súdu bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietnutá. Okresný súd podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku neprijal záruku dôveryhodnej osoby, podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku neprijal sťažovateľov písomný sľub a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu nenahradil ani dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť bez toho, aby ju písomne bližšie odôvodnil. Krajský súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Sťažovateľ zastáva názor, že okresný súd aj krajský súd v konaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby pochybili, pričom uvádza: „1. Pri trestnom stíhaní osoby stačí podozrenie, pri obvinení osoby už musí byť odôvodnené podozrenie a toto odôvodnenie musí byť založené na riadne preukázaných skutočnostiach, čo sa na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pri rozhodnutí o vzatí sťažovateľa do väzby opomenulo. V danom prípade došlo k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý proces. Uvedené zopakoval aj Krajský súd Trenčín, ktorý sa pri rozhodovaní o podanej sťažnosti voči rozhodnutiu prvostupňového súdu riadne nevysporiadal so všetkými dôkazmi spolu s odkazom na platnú judikatúru súdov SR, ktorú sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu uviedol v predmetnej sťažnosti.

2. Predmetnú drogu používal sťažovateľ len pre vlastnú potrebu, čo vyplynulo aj z jeho výsluchu. Drogu nedistribuoval iným osobám. Pričom sťažovateľ taktiež vyslovil, že chce podstúpiť liečenie a zároveň vyslovil sebaľútosť, čo mal v danom prípade súd podľa obsahu vyhodnotiť ako účinnú ľútosť a prihliadať na túto podstatnú skutočnosť.

3. Podozrenie z páchania ďalšej trestnej činnosti tohto charakteru sa nezakladá na dostatočne preukázaných dôkazoch, pričom sťažovateľ uvádza aj nereálnosť takéhoto konania, pretože fóliovník, v ktorom sa nachádzali predmetné rastliny je zničený, čiže odpadla možnosť ďalej pokračovať v pestovaní predmetných rastlín v mieste trvalého bydliska. Sťažovateľ nerobil žiadneho distributéra ako uvádzame aj vyššie, navyše s tým, že keďže v tomto prípade sa sťažovateľ nezačlenil do dílerskej spoločnosti, podľa všetkého nebola možnosť organizovaného páchania trestnej činnosti.

4. Skutočnosti, o ktoré opierajú svoje rozhodnutia porušovateľ č. 1 a porušovateľ č. 2 (sťažovateľ ako porušovateľa č. 1 označuje okresný súd a porušovateľa č. 2 krajský súd, pozn.) v dostatočnej miere nepreukazujú nevyhnutnosť väzby v súvislosti s osobou sťažovateľa. Porušovateľ č. 1 ako aj porušovateľ č. 2 vyslovujú len neurčité úvahy o možnosti pokračovania v páchaní trestnej činnosti sťažovateľa. Taktiež svoje rozhodnutia zdôvodňujú neurčitou úvahou, že by sťažovateľ po prepustení na slobodu a navrátení sa do miesta trvalého bydliska začal v opakovanom užívaní predmetnej drogy vplyvom svojej družky. Sťažovateľ má za to, že vyššie uvedené, ničím riadne nepreukázané a nepodložené úvahy nie je možné brať ako skutočnosti, s ktorými Tr. por. spája dôvody na väzbu.“

Následne sťažovateľ uvádza celý priebeh zaistenia rastlín rodu Cannabis pri domovej prehliadke.

Na podklade uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa - [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd rozhodnutím Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, sp. zn.: 0 To 7/2016-25 (správne má byť 0 Tp 7/2016-25, pozn.) zo dňa 27. 01. 2016 a rozhodnutím Krajského súdu Trenčín, sp. zn.: 2 Tpo 12/2016-35 zo dňa 08. 02. 2016 porušené bolo.

2. Zrušuje sa rozhodnutie Krajského súdu Trenčín, sp. zn.: 2 Tpo 12/2016-35 zo dňa 08. 02. 2016 a vec sa vracia Krajskému súdu Trenčín na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie podľa ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky.

4. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia, ktoré je Krajský súd Trenčín povinný vyplatiť k rukám právneho zástupcu sťažovateľa:

JUDr. Marián Ševčík. CSc., advokát, Nezábudková 22, 821 01 Bratislava, nasledovne:

a, 2 x režijný paušál = 8,58 eur... $8,58 \times 2 = 17,16$ eur

b, 2 x právny úkon - 143 eur... $143 \times 2 = 286$ eur

Celkovo trovy právneho zastúpenia: $17,16 + 286 = 303,16$ eur.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že jedným z dôvodov, pre ktoré môže ústavný súd návrh na začatie konania pri jeho predbežnom prerokovaní odmietnuť, je jeho zjavná neopodstatnenosť. O zjavne neopodstatnený návrh (sťažnosť) ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny napadnutým uznesením okresného súdu a napadnutým

uznesením krajského súdu, ktorými tieto súdy zamietli žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby. K porušeniu označených základných práv podľa sťažovateľa malo dôjsť tým, že okresný súd ani krajský súd sa pred rozhodnutím o jeho žiadosti o prepustenie z väzby riadne nevysporiadali s dôkazmi, ktoré predložil prostredníctvom svojho obhajcu, a nevyhodnotili všetky skutkové okolnosti, ktoré zakladajú odôvodnenosť jeho väzby.

1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o základných právach alebo slobodách alebo ľudských právach a základných slobodách vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov je podmienená princípom subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy). Právomoc ústavného súdu preto nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07, II. ÚS 523/2014). Každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, preto musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04, II. ÚS 372/08).

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok. Právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu k okresnému súdu mal preto krajský súd v rámci opravného konania (konania o sťažnosti), čím je vylúčená právomoc ústavného súdu. Sťažovateľ právo podať sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu využil a krajský súd o nej riadne rozhodol.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu

Ústavný súd ďalej posudzoval sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namieta porušenie označených základných práv napadnutým uznesením krajského súdu.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

V súlade s § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže preto rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Sťažovateľ namieta, že krajský súd napadnutým uznesením, ktorým zamietol ako nedôvodnú jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu, ktorým okresný súd zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby, porušil jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny.

Článok 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj čl. 36 ods. 1 listiny) však obsahuje základné právo na súdnu ochranu, ktorého ochrana vo väzobnom konaní sa zabezpečuje prostredníctvom čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy vrátane práva na riadne odôvodnenie väzobného rozhodnutia.

Ústavný súd vo svojej judikatúre vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny upravujúceho základné právo na súdnu ochranu a k čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy

týkajúceho sa špecificky základného práva na osobnú slobodu už viackrát konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe je aplikovateľné toto špeciálne ustanovenie o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny o práve na súdnu ochranu (napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 277/07, II. ÚS 372/09).

Keďže sťažovateľ namieta porušenie svojich práv takým rozhodnutím všeobecného súdu, na ktoré sa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny vecne nevzťahuje, je sťažnosť zjavne neopodstatnená pre akýkoľvek vecný súvis medzi napadnutým uznesením krajského súdu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby a označenými článkami ústavy a listiny, ktorých porušenie namieta (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol, neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch uplatnených sťažovateľom v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. apríla 2016